

Consiliul Superior al Magistraturii
Judecătoria Buiucani
MD-2012, mun. Chișinău, str. M. Viteazul 2
tel. 022-29-50-92

Высший Совет Magistratury
Суд Буюкань
MD-2012, мун. Кишинэу, ул. М. Витязул 2
тел. 022-29-50-92

Judecător Andrei Niculcea, bir.619

Dosar nr. 3-153/16
07.04.2016

Curtea Constituțională RM

mun. Chișinău, str. A. Lăpușneanu, 28, MD-2004

Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, Vă expediază copia încheierii din 07.04.2016 pe 4 file pentru înștiințare.

Anexă: sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe 16 file.

Judecător

Andrei Niculcea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA	
INTRARE NR.	<u>429</u>
<u>14</u>	<u>04</u> 20 <u>16</u>

ÎNCHEIERE

07aprilie 2016

municipiul Chișinău

Judecătoria Buiucani, mun.Chișinău

Instanța compusă din:

președintele ședinței,

judecătorul

grefier

cu participarea:

reprezentantului reclamanților avocat Lazari Constantin, împuternicit prin mandatul nr.0888460 din 17 august 2015;

reprezentantului pârâților Ministerul Justiției și Departamentul Instituțiilor Penitenciare, Sveatoslav Pascalov, împuternicit prin procura nr.129 din 10.08.2015 și procura nr.5/3176 din 15.07.2015;

examinând în ședință de judecată cererea depusă de avocatul Lazari Constantin, în interesele reclamanților Stațenco Vera, Moraru Igor, Ivancenco Marta, Cioran Natalia, Solonaru Valentina, Pîrău Aliona, Diftirencu Vitalie, Nicu Svetlana, Vicol Liuba, Volter Tatiana, Stajilova Liudmila, Tărchilă Vladislav, Ghitmanenco Ina, Macarie Igor, Bacalîm Radu, Rusu Liuba, Rotaru Nicolae, Pîntea Constantin, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate,-

C O N S T A T Ă :

La data de 16 octombrie 2015, în Judecătoria Buiucani, mun.Chișinău a parvenit spre examinare cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Constantin Lazari în interesele reclamanților Stațenco Vera, Moraru Igor, Ivancenco Marta, Cioran Natalia, Solonaru Valentina, Pîrău Aliona, Diftirencu Vitalie, Nicu Svetlana, Vicol Liuba, Volter Tatiana, Stajilova Liudmila, Tărchilă Vladislav, Ghitmanenco Ina, Macarie Igor, Bacalîm Radu, Rusu Liuba, Rotaru Nicolae, Pîntea Constantin împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Departamentul Instituțiilor Penitenciare, privind obligarea emiterii actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, conform documentelor prezentate de reclamanți, aceste persoane sunt colaboratori ai Departamentului Instituțiilor Penitenciare, Î.S. „Rusca” și au primit apartamentele de serviciu în perioada când activau/activează la Departamentul Instituțiilor Penitenciare, Î.S. „Rusca”. Toate apartamentele, se află în gestiunea Î.S. „Rusca”, iar persoanele, care locuiesc în ele, dețin doar dreptul de posesiune și folosință. Pe motivul lipsei surselor financiare, persoanele sus menționate nu și-au privatizat apartamentele în care locuiesc până la 11 ianuarie 2013, când aveau dreptul, conform prevederilor legale existente, de a-și privatiza locuințele/apartamentele de serviciu, a căror locatari au lucrat mai puțin de 10 ani în unitatea respectivă.

A susținut că, din 11.01.2013, odată cu modificarea legislației, reclamanții sunt lipsiți de acest drept, deoarece art.5 alin. (2) din Legea privatizării fondului de locuințe nr.1324-XII, din 10 martie 1993, după modificare prin Legea nr.278 din

07.12.12, MO6-9/11.01.12 art.32, prevede expres că, nu pot fi vândute sau transmise cu titlu gratuit în proprietate privată imobilele care se află în orașele militare de tip închis, căminele, locuințele de serviciu, locuințele avariate și ireparabile, casele ce urmează a fi demolate, cantoanele și alte construcții care se află la balanța sau în proprietatea fondului forestier de stat.

Reprezentantul reclamanților a invocat că, această modificare/prevedere legală vine în contradicție cu prevederile legale existente în Constituție și Tratatul internațional la care Republica Moldova este parte. Mai mult decât atât, în situația când această normă se aplică după 11.01.2013, se creează o situație de discriminare a cetățenilor, care nu mai au dreptul să-și mai privatizeze apartamentele, chiar dacă ei au deținut acest drept până la 10.01.2013. Din considerentul că, la articolul 17 alineatul (1), s-a introdus în partea introductivă următoarea sintagmă/modificare: după cuvintele „de stat și departamentale” a textului „, cu excepția locuințelor de serviciu”, ceea ce înseamnă că apartamentele de stat și cele departamentale pot fi privatizate, iar cele de serviciu – nu (elementul de discriminare, deja, este prezent).

Reprezentantul reclamanților, avocatul Lazari Constantin, consideră că, modificarea articolului 5 alin.(2), prin excluderea textului „ai căror locatari au lucrat mai puțin de 10 ani la unitatea respectivă” și articolului 17 alin.(1), prin introducerea în partea introductivă, după cuvintele „de stat și departamentale” a textului „cu excepția locuințelor de serviciu”, din Legea privatizării fondului de locuințe nr.1324-XII, din 10 martie 1993, este neconstituțională.

Cere avocatul reclamanților, ridicarea excepției de neconstituționalitate a alineatului (2), art.5, din Legea privatizării fondului de locuințe nr.1324, și remiterea acesteia spre examinare Curții Constituționale.

Prin referința depusă la cererea de chemare în judecată, reprezentantul părților Ministerul Justiției și Departamentul Instituțiilor Penitenciare, Sveatoslav Pascalov consideră că o astfel de sesizare este inoportună deoarece legiuitorul prin modificările în legea respectivă nu a încălcat nici un drept al reclamanților.

În ședința de judecată avocatul reclamanților a susținut cele invocate în cerere, solicitând instanței ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Reprezentantul părților Ministerul Justiției și Departamentul Instituțiilor Penitenciare, Sveatoslav Pascalov consideră inoportună această cerere, însă a lăsat la discreția instanței admiterea cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Audiind participanții la proces, studiind materialele din dosar, instanța de judecată consideră necesar de ridica excepția de neconstituționalitate și de a remite Curții Constituționale sesizarea depusă de avocatul Lazari Constantin, în interesele reclamanților Stațenco Vera, Moraru Igor, Ivancenco Marta, Cioran Natalia, Solonaru Valentina, Pîrău Aliona, Diftirencu Vitalie, Nicu Svetlana, Vicol Liuba, Volter Tatiana, Stajilova Liudmila, Tărchilă Vladislav, Ghitmanenco Ina, Macarie Igor, Bacalîm Radu, Rusu Liuba, Rotaru Nicolae, Pîntea Constantin, din următoarele considerente.

Conform Hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016, privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de

neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

Înalta Curte a statuat că, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

Totodată, judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Drept urmare a celor justificate, ținând cont de faptul că, obiectul sesizării intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție, excepția a fost ridicată de avocatul reclamanților, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și Curtea Constituțională nu s-a expus anterior referitor la prevederile care se invocă a fi neconstituționale, instanța va prezenta Curții Constituționale sesizarea depusă de avocatul Lazari Constantin, care acționează în interesele reclamanților Stațenco Vera, Moraru Igor, Ivancenco Marta, Cioran Natalia, Solonaru Valentina, Pîrău Aliona, Diftirencu Vitalie, Nicu Svetlana, Vicol Liuba, Volter Tatiana, Stajilova Liudmila, Tărchilă Vladislav, Ghitmanenco Ina, Macarie Igor, Bacalîm Radu, Rusu Liuba, Rotaru Nicolae, Pîntea Constantin.

Totodată, conform art.260 alin.(1) lit.e) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească este obligată să suspende procesul în cazul ridicării excepției de neconstituționalitate.

Mai mult decât atât, Curtea Constituțională a menționat în pct.81 al Hotărârii din 09.02.2016, privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova că, suspendarea procesului până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate este necesară pentru a exclude aplicarea normelor contrare Constituției la soluționarea unei cauze.

Drept urmare a celor justificate și luând în considerare că, norma a cărei neconstituționalitate se invocă urmează a fi aplicată la soluționarea fondului cauzei, instanța va suspenda procesul în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Constantin Lazari în interesele reclamanților Stațenco Vera, Moraru Igor, Ivancenco Marta, Cioran Natalia, Solonaru Valentina, Pîrău Aliona, Diftirencu Vitalie, Nicu Svetlana, Vicol Liuba, Volter Tatiana, Stajilova Liudmila, Tărchilă Vladislav, Ghitmanenco Ina, Macarie Igor, Bacalîm Radu, Rusu Liuba, Rotaru Nicolae, Pîntea Constantin împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Departamentul Instituțiilor Penitenciare, privind obligarea

emiterii actului administrativ, până la examinarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate.

Totodată, instanța de judecată de asigurări că, în caz de necesitate, la cererea Președintelui Curții Constituționale materialele dosarului civil nr.3-153/2016 vor fi transmise imediat.

În acest context, conducându-se de prevederile art.260 alin.(1) lit.e), art.art.269-270 Cod de procedură civilă și de Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, instanța de judecată,-

D I S P U N E:

Se remite după competență Curții Constituționale cererea depusă de avocatul Lazari Constantin, care acționează în interesele reclamanților Stațenco Vera, Moraru Igor, Ivancenco Marta, Cioran Natalia, Solonaru Valentina, Pîrău Aliona, Diftirencu Vitalie, Nicu Svetlana, Vicol Liuba, Volter Tatiana, Stajilova Liudmila, Tărchilă Vladislav, Ghitmanenco Ina, Macarie Igor, Bacalîm Radu, Rusu Liuba, Rotaru Nicolae, Pîntea Constantin, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se suspendă procesul în cauza în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Constantin Lazari în interesele reclamanților Stațenco Vera, Moraru Igor, Ivancenco Marta, Cioran Natalia, Solonaru Valentina, Pîrău Aliona, Diftirencu Vitalie, Nicu Svetlana, Vicol Liuba, Volter Tatiana, Stajilova Liudmila, Tărchilă Vladislav, Ghitmanenco Ina, Macarie Igor, Bacalîm Radu, Rusu Liuba, Rotaru Nicolae, Pîntea Constantin împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Departamentul Instituțiilor Penitenciare, privind obligarea emiterii actului administrativ, până la examinarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate.

Încheierea, în partea suspendării procesului, poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău, atât cât durează suspendarea procesului, prin intermediul Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău.

Judecătorul

Andrei Niculcea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

**SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE**

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume: **LAZARI** 2. Prenume: **Constantin**

3. Funcția: Avocat/profesor

4. Adresa: Str. Al. Pușkin, 52, of. 17, mun. Chișinău, MD – 2005

5. Tel./fax /373/ 661-15-779 E-mail: constantin_l@mail.ru

II – OBIECTUL SESIZĂRII

Considerăm ca fiind neconstituționale:

- sintagma "locuințele de serviciu" din fraza:

"Nu pot fi vândute sau transmise cu titlu gratuit în proprietate privată imobilele care se află în orașele militare de tip închis, căminele, locuințele de serviciu, locuințele avariate și ireparabile, casele ce urmează a fi demolate, cantoanele și alte construcții care se află la balanța sau în proprietatea fondului forestier de stat.

[Art.5 al.(2) modificat prin LP278 din 07.12.12, MO6-9/11.01.12 art.32],

a Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII din 10 martie 1993 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 27 iunie 2006),

și

- sintagma: "cu excepția locuințelor de serviciu", introdusă în fraza:

"Locuințele de stat și departamentale, cu excepția locuințelor de serviciu, se transmit, în limita normelor

prezentei legi, în proprietate privată"

[Art.17 al.(1) modificat prin LP278 din 07.12.12, MO6-9/11.01.12 art.32],

a Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII din 10 martie 1993 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 27 iunie 2006),

Considerăm că,

prin introducerea sintagmei "locuințele de serviciu", în art. 5 alin. (2) a Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII

și

a sintagmei: "cu excepția locuințelor de serviciu", în art. 17 alin. (1) a Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII,

reclamanților în dosarul civil nr. 3-769/2-15,

care se află pe rol în Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, judecător Andrei NICULCEA:

Stațenco Vera, Moraru Igor, Ivancenco Marta, Cioran Natalia, Solonaru Valentina, Pîrău Aliona, Diftirencu Vitalie, Nicu Svetlana, Vicol Liuba, Volter Tatiana, Stajilova Liudmila, Tîrchilă Vladislav, Ghitmanenco Ina, Macarie Igor, Bacalîm Radu, Rusu Liuba, Rotaru Nicolae și Pîntea Constantin

CARE PÂNĂ LA 11 IANUARIE 2013 DEȚINEAU DREPTUL LEGITIM DE A PRIVATIZA APARTAMENTELE DE SERVICIU, din 11.01.2013 (data intrării în vigoare a modificărilor la art. 5 și 17 din Legea privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII, NU MAI DEȚIN ACEST DREPT,

FĂRĂ CA EI SĂ FIE INFORMAȚI PREVENTIV, din timp, CĂ DIN 11.02.2013, nu vor mai deține acest drept.

A fost încălcat însăși SPIRITUL LEGII, de a fi aduse, DIN TIMP, la cunoștința CETĂȚEANULUI MEDIU, toate Legile și, ÎNDEOSEBI, LEGILE PRIN CARE LI SE RESTRÂNGE UN DREPT LEGAL, DEȚINUT ANTERIOR, dar ne folosit de către reclamanți din motivul lipsei surselor materiale/financiare.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

Pe parcursul anilor 2014 – 2015, reclamanții s-au adresat cu **cereri, demersuri** în adresa Departamentului Instituțiilor Penitenciare (MD-2032, mun. Chișinău, str. Titulescu, 35) și a Ministerului Justiției (MD-2012, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 82), prin care au SOLICITAT PERMISIUNEA DE A PRIVATIZA apartamentele de serviciu, DAR PE MOTIVUL că a fost modificată Legea privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII (articolele 5 și 17), RECLAMANȚILOR LI SE RESPINGEAU cererile, INVOCÂNDU-SE drept temei – modificarea legislației.

Prin intermediul avocatului Lazari Constantin, în baza Contractului de asistență juridică și a Mandatului, anexat la dosarul civil, aflat pe rol la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, a fost depusă Cererea de chemare în judecată, iar reieșind din prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr. 3 din 23 februarie 2016, cât și a prevederilor din art. 12 prim. alin. (1) Cod de procedură civilă, **a fost invocată excepția de neconstituționalitate**, a sintagmei: *"locuințele de serviciu"*, în art. 5 alin. (2) a Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII și a sintagmei: *"cu excepția locuințelor de serviciu"*, în art. 17 alin. (1) a Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII, introduse prin LP278 din 07.12.12, MO6-9/11.01.12 art.32, CARE NECESITĂ A FI APLICATE și care, în opinia autorului Sesizării, sunt în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul actului normativ este de competența Curții Constituționale.

Conform **Legii nr. 278 din 07.12.2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative** (Publicat: 11.01.2013 în M.O. nr.6-9, art Nr.32) în art. II prevede: *Legea privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII din 10 martie 1993 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 27 iunie 2006), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: 1. La articolul 5 alineatul (2), textul „(ai căror locatari au lucrat mai puțin de 10 ani la unitatea respectivă)” se exclude. 2. La articolul 17 alineatul (1), în partea introductivă, după cuvintele „de stat și departamentale” se introduce textul „, cu excepția locuințelor de serviciu”, iar art. III stipulează: Cererile privind privatizarea locuințelor de serviciu depuse în conformitate cu art. 11 alin. (1) din Legea privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII din 10 martie 1993 **până la data intrării în vigoare a prezentei legi** vor fi examinate potrivit cadrului legal în vigoare la momentul depunerii.*

Astfel reclamanții, din dosarul civil susmenționat, care, **până la 11 ianuarie 2013** aveau dreptul, de a privatiza locuințele/apartamentele de serviciu, a căror locatari au lucrat nu mai puțin de 10 ani în unitatea respectivă, dar NU AU REALIZAT ACEST DREPT (nu au depus cereri cu privire la privatizarea locuințelor de serviciu), **din 11.01.2013 SUNT LIPSII DE ACEST DREPT**, deoarece, conform art. 5, alin. (2) din Legea privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII, din 10 martie 1993, deja, **se prevede expres: Nu pot fi vândute sau transmise cu titlu gratuit în proprietate privată imobilele care se află în orașele militare de tip închis, căminele, locuințele de serviciu, locuințele avariate și ireparabile, casele ce urmează a fi demolate, cantoanele și alte construcții care se află la balanța sau în proprietatea fondului forestier de stat.** [Art.5 al.(2) modificat prin LP278 din 07.12.12, MO6-9/11.01.12 art.32].

Astfel,

după 11.01.2013, s-a creat o situație de DISCRIMINARE a cetățenilor, care nu mai au dreptul să-și privatizeze apartamentele, chiar dacă ei și au deținut acest drept până la 10.01.2013. Și totul se întâmplă, doar din considerentul/motivul că, ei nu s-au adresat cu o asemenea cerere, în ce privește privatizarea locuințelor de serviciu (până la 10.01.2013), dar continuă să locuiască și până la prezent în aceste apartamente, unde CONTINUĂ să dețină cele două elemente ale dreptului de proprietate: posesie și folosință și dar pe motivul modificării legislației,

ei SUNT LIPSIȚI DE DREPTUL DE A-ȘI PRIVATIZA APARTAMENTELE DE SERVICIU.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

Modificarea articolului 5 alineatul (2), prin **excluderea** textului: „(ai căror locatari au lucrat mai puțin de 10 ani la unitatea respectivă)” și **introducerea** în partea introductivă, la articolul 17 alineatul (1), după cuvintele „de stat și departamentale” a textului „cu excepția locuințelor de serviciu”, (Legea privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII, din 10 martie 1993) le considerăm **NECONSTITUȚIONALE**.

pe motivul că ele contravin următoarelor prevederi legale:

- art. 1 alin. (3) din Constituție: *Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate;*
- art. 4 alin. (2) din Constituție: *Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale;*
- art. 7 din Constituție: *Constituția Republicii Moldova este Legea Supremă. Nici o lege nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică;*
- art. 9 din Constituție: *Proprietatea este publică și privată. Ea se constituie din bunuri materiale și intelectuale;*
- art. 15 din Constituție: *Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea;*
- art. 16 din Constituție prevede: ... *Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau origine socială;*
- art. 18 din Constituție: *Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de protecția statului atât în țară, cât și în străinătate ...;*
- art. 20 din Constituție: *Orice cetățean are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime ...;*
- art. 46 din Constituție: *Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate ...;*
- art. 114 din Constituție: *Justiția se desfășurează în numele legii numai de instanțele judecătorești;*
- art. 135 din Constituție: *Curtea Constituțională: a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și a hotărârilor Parlamentului ...;*
- art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO): *Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale ...;*
- art. 1 din Protocolul nr. 12 a CEDO: *Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare ...;*
- art. 315 din Codul civil: *Proprietarul are dreptul de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului;*
- art. 320 din Codul civil: ... *Dreptul de proprietate se poate dobândi, în condițiile legii, prin ocupațiune, act juridic ... uzucapiune, precum și prin hotărâre judecătorească.*

Astfel,

sintagma „, *cu excepția locuințelor de serviciu*”, care se conține în art. 17, alin. (1) a Legii nr. 1324:

Locuințele de stat și departamentale, *cu excepția locuințelor de serviciu*, se transmit, în limita normelor prezentei legi, în proprietate privată, este NECONSTITUȚIONALĂ (în opinia autorului sesizării).

Un alt aspect foarte important, CARE REIEȘTE DIN LOGICA PUBLICĂRII ACTELOR NORMATIVE, aducerea lor la cunoștința populației/cetățenilor, pentru a fi executate este și faptul că, aceste modificări legislative, MENTIONATE MAI SUS, AU FOST ADOPTATE DE CĂTRE LEGISLATOR, contrar principiilor generale de drept.

Aceste modificări legislative nu au fost ADUSE, DIN TIMP SUFICIENT, la cunoștință CETĂȚENILOR.

Cetățenii NU AU FOST INFORMAȚI asupra faptului că ei vor fi lipsiți, PE VIITOR, de dreptul de a mai privatiza apartamentele de serviciu și LOR nu li s-a acordat un timp suficient, întru exercitarea/realizarea drepturilor sale, pe care le-au deținut anterior.

Astfel,

legislatorul i-a lipsit, NELEGITIM, fără a fi preventiv informați, (peste noapte, în perioada Sărbătorilor de iarnă), pe acești cetățeni de dreptul de a-și mai privatiza locuințele DE SERVICIU, DREPT PE CARE ei L-AU DEȚINUT ANTERIOR.

Important !

Modificarea la art.5 al.(2) și a art. 17 alin. (1) din Legea nr. 1324, au fost introduse prin LP 278, din 07.12.12, publicată în Monitorul Oficial Nr. 6-9, din 11.01.12 art Nr: 32, care în **Art. III** a Legii susmenționate prevede:

Cererile privind privatizarea locuințelor de serviciu depuse în conformitate cu art. 11 alin. (1) din Legea privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII din 10 martie 1993 până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate potrivit cadrului legal în vigoare la momentul depunerii.

Așadar, la o perioadă **mult mai mică de una lună**, DACĂ ȚINEM CONT DE ZILELE DE ODIHNĂ și concediile de iarnă, MII DE CETĂȚENI AU FOST LIPSIȚI, ilegal, DE DREPTUL LOR DE A-ȘI mai PRIVATIZA LOCUINȚELE DE SERVICIU.

Legislativul Republicii Moldova,

urma/trebuia să procedeze după analogia adoptării prevederilor în Legea nr. 75, din 30 aprilie 2015, *cu privire la locuințe*, publicată în Monitorul Oficial la **29 mai 2015**, Nr. 131-138; art. 249, cu data intrării în vigoare: **29.11.2015** în care s-a prevăzut expres, la art. 59 alin. (3):

În termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentei legi, locuințele neprivatizate ... trec în proprietate unităților administrativ-teritoriale pe teritoriul cărora sunt amplasate ...

Astfel,

prin **metoda și tehnica** adoptării modificărilor în Legea nr. 1324, efectuate de către Legea Nr. 278, din 07.12.2012, *privind modificarea și completarea unor acte legislative*, s-au încălcat:

- **principiul (cerința) asigurării unui raport firesc între dinamica și statica dreptului** și aici amintesc de afirmația lui **J.J. Rousseau**: *"Poporul ajunge să disprețuiască legile care se schimbă în fiecare zi"*
cât și
- **principiul accesibilității, aducerii la cunoștință ... CETĂTEANULUI MEDIU** (oferirea timpului suficient pentru a lua cunoștință cu act juridic, CARE ÎL AFECTEAZĂ pe viitor).

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

A declara neconstituționale:

- sintagma "locuințele de serviciu" din fraza:

"Nu pot fi vândute sau transmise cu titlu gratuit în proprietate privată imobilele care se află în orașele militare de tip închis, căminele, locuințele de serviciu, locuințele avariate și ireparabile, casele ce urmează a fi demolate, cantoanele și alte construcții care se află la balanța sau în proprietatea fondului forestier de stat.

din art. 5 al Legii nr. 1324, din 10.03.1993 privatizarea fondului de locuințe (publicat: 27.06.2006 în Monitorul Oficial Nr. ed. specială)

[Art.5 al.(2) modificat prin LP278 din 07.12.12, MO6-9/11.01.12 art.32]

și

- sintagma: "cu excepția locuințelor de serviciu", introdusă în fraza:

"Locuințele de stat și departamentale, cu excepția locuințelor de serviciu, se transmit, în limita normelor prezentei legi, în proprietate privată"

din art. 17 al Legii nr. 1324, din 10.03.1993 privatizarea fondului de locuințe (publicat: 27.06.2006 în Monitorul Oficial Nr. ed. specială)

[Art.17 al.(1) modificat prin LP278 din 07.12.12, MO6-9/11.01.12 art.32],

ce le-ar permite reclamanților, din dosarul civil 3 – 769/15, să-și privatizeze apartamentele de serviciu.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

Nu avem

VII - LISTA DOCUMENTELOR

a) Referința Ministerului justiției, depusă în dosarul civil nr. 3 – 769/15;

b) copia Răspunsului Ministerului justiției, expediat în adresa reclamantilor din 14.04.2014, nr. 13/551.

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: MD-2005, mun. Chișinău, str. Al. Pușkin, 52, of. 17

Data: 05.04.2016

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)

Reclamanţi: Dnei Staţenco Vera
Dlui Moraru Igor
Dnei Ivancenco Marta
Dnei Cioran Natalia
Dnei Solonaru Valentina
Dnei Pîrău Aliona
Dlui Diffirencu Vitalie
Dnei Nicu Svetlana
Dnei Vicol Liuba
Dnei Volter Tatiana
Dnei Stajilova Liudmila
Dlui Tărchilă Vladislav
Dnei Ghitmanenco Ina
Dlui Macarie Igor
Dlui Bacalîm Radu
Dnei Rusu Liuba
Dlui Rotaru Nicolae
Dlui Pîntea Constantin
r-l Hînceşti, com. Lăpuşna, s. Rusca

Pîrîţi: Ministerul Justiţiei
mun. Chişinău, str. 31 August, 82

Departamentul Instituţiilor Penitenciare
mun. Chişinău, str. N. Titulescu, 35

REFERINŢĂ

la dosar nr. 3 - 769/15 judecător A. NICULCEA.

Onorată instanţă,

Reclamanţii au sesizat judecătoria Buiucani, mun. Chişinău cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiţiei şi Departamentului Instituţiilor Penitenciare înaintând următoarele cerinţe:

- Obligarea Ministerului Justiţiei să adopte actul administrativ, prin care să le permite reclamanţilor să privatizeze apartamentele de serviciu;
- Să fie constatat că sintagma „nu pot fi vîndute sau transmise cu titlu gratuit în proprietate privată imobilele, căminele, locuinţele de serviciu.” din alin. (2) art. 5 din Legea privatizării fondului de locuinţe nr.1324 din 10.03.1993, este în contradicţie cu prevederile Constituţiei RM şi ale Convenţiilor internaţionale.

Ministerul Justiţiei consideră cererea de chemare în judecată ca fiind nefondată, depusă cu omiterea termenului de prescripţie şi solicită respingerea ei din următoarele considerente de fapt şi de drept:

În fapt, la data de 21.03.2014 reclamanţii s-au adresat cu cererea către Ministerul Justiţiei, prin care au solicitat perfectarea documentelor necesare pentru înregistrare dreptului de proprietate asupra imobililor aflate în posesie.

Astfel, urmare examinării cererii colective, la **14 aprilie 2014**, Ministerul Justiţiei prin scrisoarea răspuns **nr. 13/551**, a comunicat reclamanţilor că, *în urma modificărilor operate la art.5 alin.(2) al Legii privatizării fondului de locuinţe nr.1324 d*

10.03.1993 prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 278 din 07.12.2012, nu mai beneficiază de dreptul de a privatiza locuințele de serviciu care se află în gestiunea ÎS „Russca”. De asemenea, s-a comunicat că norma legală enunțată prevede că nu pot fi vândute sau transmise cu titlu gratuit în proprietate privată imobilele care se află în orașele militare de tip închis, căminele, locuințele de serviciu, locuințele avariate și ireparabile, casele ce urmează a fi demolate, cantoanele și alte construcții care se află la balanța sau în proprietatea fondului forestier de stat.

În acest sens, în cazul în care reclamanții nu au fost de acord cu răspunsul nominalizat urmau să sesizeze instanța de judecată în ordinea prevăzută în Legea contenciosului administrativ.

Luând în considerație cele expuse, subliniem că, potrivit **art.17 alin.(1) lit.c)** din Legea contenciosului administrativ, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ **poate fi înaintată în instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile, care curge de la data comunicării actului administrativ**, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă. Același articol stipulează, la alin.(4), că termenul de 30 de zile specificat la alin.(1) este termen de prescripție.

Astfel, atragem atenția instanței că **cererea de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției a fost înregistrată în cancelaria instanței de judecată la data 16.10.2015**, în timp ce urma a fi depusă pînă la data de 15.05.2014.

Pe cale de consecință, având în vedere cele menționate, **termenul de adresare în judecătoria Buiucani, mun. Chișinău împotriva Ministerului Justiției a expirat încă la data de 15.05.2014, pe cînd reclamanții au depus acțiunea împotriva MJ abia la 16.10.2015, depășind astfel termenul legal prevăzut de lege cu 17 luni.**

Astfel, în temeiul **art. 25 alin. (1) lit. a)** al Legii contenciosului administrativ, instanța de judecată urmează să respingă acțiunea reclamanților ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

În susținerea soluției enunțate, ținem să menționăm că examinarea acțiunii depusă în afara termenului legal, constituie o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv o soluție inadmisibilă în ordinea de drept.

De asemenea ținem să menționăm că la îndeplinirea acțiunilor procedurale, respectarea cerințelor cu privire la admisibilitatea constituie un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Rolul judecat de termenele de prescripție este de o importanță majoră atunci cînd este interpretat în lumina principiului securității raporturilor juridice, ca o garanție a unui proces echitabil (*Hotărîrea CEDO din 18 martie 2008 în cauza Dacia SRL contra Moldovei, cererea nr.3052/04; Hotărîrea CEDO din 24.11.2009 în cazul Ipteh SA și alții contra Moldovei cererea nr. 35367/08*).

În contextul dat, specificăm și faptul că, în conformitate cu practica judecătorească instanța nu examinează litigiul în fond în cazul în care reclamantul a omis termenul de înaintare a acțiunii în judecată.

Totodată, în cazul în care va fi admisă spre examinare în fond a acțiunii, comunicăm instanței următoarele:

Reclamanții care au activat în cadrul sistemului penitenciar au fost cazați împreună cu membrii familiei sale în odăile din imobilul aflat în gestiunea ÎS „Russca”.

Dreptul de a locui în odăile din imobilul aflat în gestiunea ÎS „Russca”, a fost acordat în conformitate cu prevederile art.105 alin. (1) Codul cu privire la locuințe (abrogat prin Legea cu privire la locuințe nr.75 din 30.04.2015 publicată în Monitorul

Oficial nr.131-138 din 29.05.2015 art. nr:249, data intrării în vigoare: 29.11.2015), care stipula că locuințele de serviciu sînt destinate pentru domicilierea cetățenilor, care în legătură cu caracterul relațiilor lor de muncă trebuie să trăiască la locul de lucru sau în apropierea lui.

În epoteza normei citate, dreptul de a locui în locuințele de serviciu este valabil pe perioada exercitării serviciului în cadrul sistemului penitenciar. De asemenea, specificăm că reclamantii au asumat obligația de a utiliza spațiile locative de serviciu pe perioada exercitării serviciului în cadrul sistemului penitenciar.

Astfel, după concedierea din organele sistemului penitenciar acestea nu mai erau în drept să locuiască în locuința de serviciu, deoarece raporturile de muncă cu acesta au încetat. Însă, pîrîții precum și membrii familiilor n-au eliberat locuințe de serviciu, iar în prezent continuă să locuiască fără a avea acest drept.

Recent, prin Legea cu privire la locuințe nr.75 din 30.04.2015, a fost abrogat Codul cu privire la locuințe. În acest sens, este de menționat că conform prevederilor alin. (7) art. 21 din Legea cu privire la locuințe, locuințele de serviciu construite sau procurate din sursele bugetelor de stat sau locale nu pot fi înstrăinate sau trecute la alt tip de locuințe.

În aceasta ordine de idei, comunicăm instanței de judecată că reclamantii nu au dreptul să înstrăineze locuințele de serviciu.

Cu referire la alegațiile reclamantilor precum că nu au reușit să înregistreze dreptul de proprietate și anume să privatizeze acestea locuințe de serviciu comunicăm, că argumentul dat nu poate fi luat în considerație din considerentul că locuințe de serviciu au fost acordate reclamantilor doar pe perioada exercitării atribuțiilor de serviciu.

De asemenea, comunicăm oricare omisiune a termenilor din partea reclamantilor nu poate fi imputată pîrîților, deoarece adresarea în instanța de judecată sau în altele instanțe ține de dreptul reclamantilor, dreptul de care numiții nu s-au folosit.

Cu referire la alegațiile reclamantilor referitor la obligarea pîrîților să emite un act administrativ în scopul permiterii privatizării locuințelor de serviciu, comunicăm instanței că o astfel de cerință urmează a fi respinsă ca nefondată și neîntemeiată.

Cu referire la sesizarea a Curții Constituționale cu solicitarea declarării neconstituționalității sintagmei „locuințe de serviciu” din fraza „Nu pot fi vândute sau transmise cu titlu gratuit în proprietatea privată imobilele” din alin. (2) art. 5 al Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324 din 10.03.1993, considerăm că o astfel de sesizare este inoportună deoarece legiuitorul prin modificările în legea respectivă nu a încălcat nici un drept al reclamantilor.

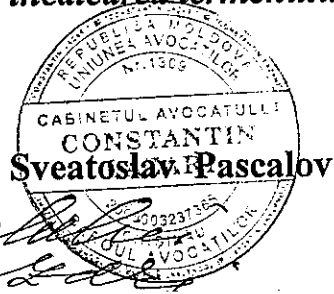
Reieșind din cele expuse, în conformitate cu prevederile art. 25 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ Ministerul Justiției

SOLICITĂ:

- respingerea acțiunii ca neîntemeiată și fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

Reprezentantul
Ministerului Justiției

[Signature]
[Signature]

MD-2017, 17.03.2017, nr. 13/551
tel. 23-47-95; fax 23-17-97

MD-2017, 17.03.2017, nr. 13/551
tel. 23-47-95; fax 23-17-97

14.04.14 nr. 13/551

5/C-603/14
5/Col-593/14

Doamnei Ludmila Stajilova,
doamnei Aliona Solonaru - Pîrăn,
domnului Vladislav Tărchilă,
doamnei Valentina Solonaru,
domnului Nicolai Solonaru,
doamnei Veronica Stațencoș,
domnului Vitalii Diftirencu,
doamnei Natalia Cioran,
domnului Igor Macarie,
domnului Constantin Pîntea,
domnului Radu Bacalim

s. Rusca, com. I ăpușna, r-l Hîncești

Cererea colectivă a dvs. (nr. S-557/14 din 17.03.2014), prin care solicitați permisiunea legalizării locuințelor de serviciu, a fost examinată.

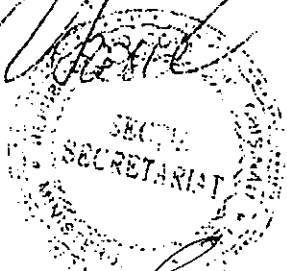
Vă informăm că, în urma modificărilor operate la art. 5 alin. (2) al Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324 din 10.03.1993 prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 278 din 07.12.2012, nu beneficiați de dreptul de a privatiza locuințele de serviciu care se află în gestiunea ÎS „Rusca”.

Astfel, norma legală enunțată prevede că, nu pot fi vândute sau transmise cu titlu gratuit în proprietate privată imobilele care se află în orașele militare de tip închis, căminele, locuințele de serviciu, locuințele avariate și ireparabile, casele ce urmează a fi demolate, cantioanele și alte construcții care se află la bănuța sau în proprietatea fondului forestier de stat.

Din aceste considerente, Ministerul Justiției nu are pîrghii legale în soluționarea problemelor abordate în cerere.

Ministru

Oleg EFRIM

Copie cererilor originale
C. Lazari